

Dosarul nr. 3ra-1356/19

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central (jud: V. Hrapacov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud: D. Fujenco, L. Caraianu, Șt. Starciuc)

DECIZIE

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Primăria mun. Chișinău,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Nicolai Jecov și Natalia Jecov împotriva Primarului General al mun. Chișinău cu
privire la recunoașterea ca ilegale acțiunile Primarului General al mun. Chișinău
privind refuzul la scutirea de impozit asupra bunului imobil, efectuarea recalculării
impozitului achitat, obligarea de a efectua scutirea de la impozitul asupra imobilului,
împotriva deciziei din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a
admis apelul declarat de Nicolai Jecov, s-a casat hotărârea din 26 decembrie 2018 a
Judecătoriei Comrat, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre, prin care cererea de
chemare în judecată a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 28 iunie 2018, Nicolai Jecov și Natalia Jecov au depus cerere de chemare în
judecată împotriva Primarului General al mun. Chișinău cu privire la recunoașterea
ca ilegale acțiunile Primarului General al mun. Chișinău privind refuzul la scutirea
de impozit asupra bunului imobil, efectuarea recalculării impozitului achitat,
obligarea de a efectua scutirea de la impozitul asupra imobilului.

În motivarea cererii de chemare în judecată, Nicolai Jecov și Natalia Jecov au
relatat că sunt coproprietari ai obiectului imobil din mun. XXXXXX, bd. XXXXXX,
cu nr. cadastral XXXXXX.

În mai 2017 au aflat că administrația Complexului Comercial „Jumbo”,
SRL „Centrul Comercial Jumbo” ilegal a efectuat demolarea integrală a obiectului
imobil, care a fost nimicit și nu există până în prezent.

Faptele relatate se confirmă prin adresările la organele de drept și instanța de
judecată.

În anul 2017 au achitat impozitul pe bunul imobil în sumă de 498,62 de lei.

Pentru anul 2018 Primăria mun. Chișinău a calculat impozitul pe bunul imobil
în mărime de 867,55 de lei.

Conform art.281 alin.(1) Codul fiscal, la 06 iunie 2018 au expediat în adresa Primăriei mun. Chișinău cerere cu privire la scutirea de impozit asupra bunului imobil pentru anul 2018 și efectuarea recalculării impozitului achitat pentru anul 2017, deoarece pentru acest an a fost achitat ilegal, or, obiectul imobil a fost nimicit nu mai târziu de luna mai a anului 2017.

Prin răspunsul serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău din 18 iunie 2018 cererea a fost respinsă.

În răspunsul primit nu au fost indicate motive întemeiate, pertinente și argumentate.

Refuzul în admiterea cererii depuse a fost îndeplinit în lipsa temeiurilor de fapt și de drept care ar justifica decizia luată, cu încălcarea modului stabilit de lege în vederea soluționării unei astfel de cereri.

Consideră ilegale și neîntemeiate acțiunile Primarului General al mun. Chișinău privind scutirea de impozit asupra bunului imobil pentru anul 2018 și efectuarea recalculării impozitului achitat pentru anul 2017.

Nicolai Jecov și Natalia Jecov au solicitat recunoașterea ca ilegale acțiunile Primarului General al mun. Chișinău în refuzul la scutirea de impozit asupra bunului imobil pentru anul 2018 în sumă de 867,55 de lei și efectuarea recalculării impozitului achitat pentru perioada iunie - decembrie a anului 2017, obligarea Primarului General al mun. Chișinău să efectueze scutirea de impozit asupra bunului imobil pentru anul 2018 în sumă de 867,55 de lei și efectuarea recalculării impozitului achitat pentru perioada iunie - decembrie a anului 2017 a obiectului imobil din mun. XXXXXX, bd. XXXXXX, cu nr. cadastral XXXXXX și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d.74)

La 27 decembrie 2018, Nicolai Jecov a declarat apel împotriva hotărârii din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

La 17 ianuarie 2019 Primarul General al mun. Chișinău a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Comrat apelul depus de Primarul General al mun. Chișinău s-a declarat inadmisibil. (f.d.121-122)

Prin decizia din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Comrat, s-a admis apelul declarat de Nicolai Jecov, s-a casat hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre de admitere a cererii de chemare în judecată.

S-au recunoscut ilegale acțiunile Primarului General al mun. Chișinău privind refuzul la scutirea de impozit asupra bunului imobil pentru anul 2018 în sumă de 867,55 de lei și efectuarea recalculării impozitului achitat pentru perioada iunie - decembrie a anului 2017, a obiectului imobil din mun. XXXXXX, bd. XXXXXX, cu nr. cadastral XXXXXX.

S-a obligat Primarul General al mun. Chișinău să efectueze scutirea de impozit asupra bunului imobil pentru anul 2018 în sumă de 867,55 de lei și recalcularea

impozitului achitat pentru perioada iunie - decembrie a anului 2017, a obiectului imobil din mun. XXXXXX, bd. XXXXXX, cu nr. cadastral XXXXXX.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, ceea ce a dus la aplicarea eronată a normelor de drept material.

Reapreciind probele din dosar, instanța de apel a concluzionat asupra temeiniciei acțiunii înaintate, motivând că Nicolai Jecov și Natalia Jecov au folosit toate mijloacele normative prevăzute de lege și toate modurile de soluționare a situației apărute, care au ca scop restabilirea drepturilor încălcate și intereselor legale, precum și au prezentat probe ce confirmă demolarea integrală a bunului imobil, care este obiect al impozitării și care nu au fost combătute de intimat.

Acțiunile Primarului General al mun. Chișinău privind refuzul la scutirea de impozit asupra bunului imobil pentru anul 2018 în sumă de 867,55 de lei și efectuarea recalculării impozitului achitat pentru perioada iunie - decembrie a anului 2017, a obiectului imobil din mun. XXXXXX, bd. XXXXXX, cu nr. cadastral XXXXXX sunt ilegale.

La 16 septembrie 2019, Primăria mun. Chișinău a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Comrat solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs Primăria mun. Chișinău a invocat că la emiterea deciziei contestate instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material.

La 11 iunie 2018 Primăria mun. Chișinău a recepționat cererea coproprietarilor Nicolai Jecov și Natalia Jecova privind efectuarea recalculărilor la impozitul pe bunurile imobiliare pentru imobilul cu nr. cadastral XXXXXX pe anul 2017 (invocând că încăperea dată care le aparține a fost distrusă) sau remiterea unui nou aviz de plată pentru a beneficia de reducerea de 15 % pentru anul 2018.

La cererea dată, la 18 iunie 2018, ora 17:52 a fost remis răspuns la adresa de e-mail cu anexarea avizului de plată nr.0119883271 din 18 iunie 2018, iar ulterior și prin poștă.

La consultarea registrului electronic al Departamentului Cadastru al Agenției Serviciilor Publice la 25 septembrie 2018 s-a constatat că Nicolai Jecov și Natalia Jecova sunt înregistrați ca coproprietari ai bunului imobil menționat, nefiind înregistrate modificări.

Iar conform art.281 Codul fiscal, în cazul în care obiectul impunerii existent a fost lichidat, demolat sau distrus complet, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează până la momentul radierii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobiliare din registrul bunurilor imobile sau până la momentul încetării exercitării de către persoană a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare, fapt care până în prezent nu s-a efectuat.

Consideră că a înaintat temeuri și reglementări legale pentru admiterea cererii de recurs.

La 29 octombrie 2019 Nicolai Jecov a depus referință asupra cererii de recurs prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că decizia instanței de apel ce constituie obiectul prezentului recurs a fost pronunțată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ. Respectiv, termenul de declarare al recursului urmează a fi calculat conform dispozițiilor instituite de Codul de procedură civilă.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Comrat a fost pronunțată la 11 iulie 2019 și a fost expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 16 august 2019.

Primăria mun. Chișinău a recepționat copia deciziei instanței de apel la 22 august 2019 (f.d.133).

În aceste circumstanțe, recursul declarat de Primăria mun. Chișinău la 16 septembrie 2019, se consideră în termen.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinând admisibilitatea recursului declarat de Primăria mun. Chișinău a considerat că acesta este admisibil, motiv pentru care a fost numit pentru examinare în complet de 5 judecători.

Conform art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Conform art. 247 Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, și de a casa decizia instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele motive.

Conform art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Conform Extrasului din Registrul bunurilor imobile, la 22 decembrie 2015 a fost înregistrat dreptul de proprietate al lui Nicolai Jecov și Nataliei Jecova asupra încăperii nelocative cu suprafața de 29.2 m², nr. cadastral XXXXXX din mun. XXXXXX, bd. XXXXXX (f.d.6).

În luna mai a anului 2017 Nicolai Jecov și Natalia Jecova au aflat despre demolarea de către administrația CC „Jumbo” a obiectului imobil ce le aparține cu drept de proprietate, motiv din care s-au adresat cu plângere la IP „Botanica”

mun. Chișinău privind atragerea persoanelor vinovate de distrugerea bunului la răspundere (f.d.9).

Prin răspunsul din 22 iunie 2016 a IP „Botanica” mun. Chișinău au fost informați că în rezultatul controlului efectuat s-a stabilit că nimicirea ilegală a bunului este un litigiu cu caracter civil de drept și pentru soluționarea acestuia urmează să se adreseze în instanța de judecată (f.d.10).

Nefiind de acord cu răspunsul IP „Botanica” mun. Chișinău Nicolai Jecov s-a adresat la Procuratura mun. Chișinău solicitând adoptarea măsurilor respective pentru examinarea repetată a cererii (f.d.18).

Prin ordonanța din 20 noiembrie 2017 a procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Aurelia Guțu s-a respins cererea lui Nicolai Jecov din motivul lipsei semnelor infracțiunii, prevăzute de art.352 Codul Penal, întrucât suma prejudiciului cauzat nu constă din prejudiciu considerabil (f.d.11).

Prin ordonanța Procurorului ierarhic superior al procuraturii mun. Chișinău a fost anulată ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Aurelia Guțu din 20 noiembrie 2017, cu trimiterea cauzei la cercetare suplimentară (f.d.19).

Prin ordonanța din 26 ianuarie 2018 a procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Vladislav Harti s-a refuzat intentarea urmăririi penale pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii (f.d.20).

Prin încheierea din 18 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central a fost admisă plângerea lui Nicolai Jecov depusă în baza art. 313 Codul de procedură penală și anulată ordonanța din 26 ianuarie 2018 a procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Vladislav Harti (f.d.45-47)

La 27 iunie 2017 Nicolai Jecov și Natalia Jecova au depus cerere de chemare în judecată împotriva CC „Jumbo” prin care au solicitat obligarea pârâtului să restabilească obiectul imobil demolat cu nr. cadastral XXXXXX din mun. XXXXXX, bd. XXXXXX, cu restituirea bunurilor aflate în interiorul acestuia, precum și repararea prejudiciului moral în sumă de 5000 de lei (f.d.64-65).

Conform ordinului de încasare a numerarului nr. 26776746 din 29 iunie 2017 Natalia Jecova a achitat impozitul pe bunurile imobiliare în sumă de 498,62 de lei în baza avizului de plată a impozitului pe bunurile imobile pentru anul 2017 nr.0110747826 (f.d.4, 17).

Prin avizul de plată a impozitului pentru bunurile imobile pe anul 2018 nr.0110826125 Nataliei Jecova i s-a stabilit spre plată pentru imobilul cu nr. cadastral XXXXXX suma de 867.55 de lei (f.d.5, 60-62).

La 11 iunie 2018 Nicolai Jecov și Natalia Jecova au expediat în adresa Serviciului de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău cerere, prin care au solicitat scutirea de impozit asupra imobilului pentru anul 2018 și efectuarea recalculării impozitului achitat pentru anul 2017, în legătură cu faptul că pentru anul 2017 au achitat impozitul integral, iar obiectul imobil a fost nimicit nu mai târziu de luna mai a anului 2017 (f.d.7, 59).

Prin răspunsul din 18 iunie 2018 Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale le-a comunicat că urmează să achite impozitul pentru anul 2018 în baza avizului recepționat conform art.281 alin.(4) Codul fiscal (f.d.8).

La 28 iunie 2018 Nicolai Jecov și Natalia Jecova au înaintat prezenta acțiune solicitând recunoașterea ca ilegale acțiunile Primarului General al mun. Chișinău în refuzul la scutirea de impozit asupra bunului imobil pentru anul 2018 în sump de 867,55 de lei și efectuarea recalculării impozitului achitat pentru perioada iunie - decembrie a anului 2017, obligarea Primarului General al mun. Chișinău să efectueze scutirea de impozit asupra bunului imobil pentru anul 2018 în sumă de 867,55 de lei și efectuarea recalculării impozitului achitat pentru perioada iunie - decembrie a anului 2017 a obiectului imobil din mun. XXXXXX, bd. XXXXXX, cu nr. cadastral XXXXXX și compensarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia respingerii cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată (f.d.75).

Judecând apelurile declarate de Primăria mun. Chișinău și Nicolai Jecov, instanța de apel a declarat inadmisibil apelul Primăria mun. Chișinău, a admis cererea de apel depusă de Nicolai Jecov, a casat hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central și a pronunțat o hotărâre nouă de admitere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție analizând materialele dosarului în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția dată de către instanța de apel este eronată, pe când concluzia primei instanțe despre necesitatea respingerii cererii de chemare în judecată este justă, având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 Codul de procedură civilă care de rând cu alte legi a completat Legea contenciosului administrativ (în vigoare la data examinării cauzei).

În conformitate cu art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Conform art. 277 alin. (1) lit. a) Codul fiscal, subiecți ai impunerii sînt persoanele juridice și persoanele fizice rezidenți și nerezidenți ai Republicii Moldova proprietarii bunurilor imobiliare de pe teritoriul Republicii Moldova.

Conform art. 281 alin.(4) Codul fiscal, în cazul în care, după începerea perioadei fiscale, au apărut noi obiecte ale impunerii, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează din momentul înregistrării de stat a drepturilor de proprietate sau din momentul stabilirii faptului exercitării de către subiectul impunerii a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.

În cazul în care obiectul impunerii existent a fost lichidat, demolat sau distrus complet, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează pînă la momentul radierii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobiliare din registrul bunurilor imobile sau pînă la momentul încetării exercitării de către persoană a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.

Prima instanță corect a concluzionat asupra netemeinicii pretenției reclamantilor prin prizma art. 281 alin.(4) Codul fiscal.

Or, la materialele cauzei nu se atestă dovada radierii dreptului de proprietate a lui Nicolai Jecov și Nataliei Jecova din Registrul bunurilor imobile asupra obiectului imobil din mun. XXXXXX, bd. XXXXXX, cu nr. cadastral XXXXXX.

Conform art. 314 alin.(2) Codul Civil (în vigoare până la 01 martie 2019), imposibilitatea temporară de a exercita stăpânirea de fapt a bunului nu duce la încetarea posesiunii.

Demolarea de către administrația CC „Jumbo” a pereților și fațadei buticului ce le aparține lui Nicolai Jecov și Nataliei Jecova cu drept de proprietate nu duce la încetarea dreptului de proprietate, deoarece acesta reprezintă spațiul comercial în incinta imobilului CC „Jumbo”, dar nu însuși edificiul centrului comercial.

Respectiv, concluzia instanței de apel că începând cu luna mai 2017 în urma demolării integrale de fapt a obiectului imobil, care nu există până în prezent, a încetat dreptul de posesie, de folosință și/sau de dispoziție al lui Nicolai Jecov și Nataliei Jecova asupra bunului imobil nu poate fi reținută.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar decizia instanței de apel a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa decizia din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Comrat și de a menține hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central.

Conform art. 258 alin. (3), art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se casează integral decizia din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Comrat și se menține hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Jecov și Natalia Jecov împotriva Primarului General al mun. Chișinău cu privire la recunoașterea ca ilegale acțiunile Primarului General al mun. Chișinău privind refuzul la scutirea de impozit asupra bunului imobil, efectuarea recalculării impozitului achitat, obligarea de a efectua scutirea de la impozitul asupra imobilului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Sveatoslav Moldovan